

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ

Є. Є. ІОНИН

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

**завдання для практичних занять та самостійної роботи
здобувачів вищої освіти СО «БАКАЛАВР»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»**

Вінниця
ДонНУ імені Василя Стуса
2023

УДК 657.62

Автор: Є.Є. Іонін, докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку, аналізу і аудиту.

Рецензенти: *М.В. Савченко*, докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин.

Л.В. Юрчишена, канд. екон. наук, доцент, в.о.завідувача кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Аналіз фінансової звітності: завдання для практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» / Є.Є. Іонін. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 30 с.

Завдання для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Аналіз фінансової звітності» підготовлено для здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньої програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

© Іонін Є.Є., 2023

© ДонНУ імені Василя Стуса, 2023

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Теоретичні основи аналізу фінансової звітності

Питання до обговорення:

1. Фінансова звітність, склад та нормативне регулювання в Україні.
2. Зміст фінансової звітності та її аналітичний потенціал.
3. Базові концепції МСФЗ та ключові фінансові показники (КРІ) що забезпечують життєдіяльність підприємства.
4. Види аналізу фінансової звітності, основні користувачі результатів аналізу.
5. Основні інструменти (прийоми та способи) аналізу фінансової звітності.
6. Моделювання та аналіз факторних систем фінансових показників.

Доповіді з презентацією (реферати) за темами:

1. Нормативно-правове регулювання фінансової звітності в Україні.
2. Концептуальна основа МСФЗ та її значення для інтерпретації результатів аналізу фінансової звітності.
3. Основні категорії фінансової звітності.
4. Використання аналітичних процедур відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та Міжнародних стандартів аудиту (МСА) 520 «Аналітичні процедури».
5. Використання детермінованого та стохастичного аналізу в інтерпретації показників фінансової звітності.
6. Способи оцінки впливу факторів у детермінованому моделюванні факторних систем.

Практичні завдання

Задача 1. Відомі такі дані з балансу підприємства: необоротні активи - 200 тис. грн., оборотні активи - 100 тис. грн., власний капітал - 250 тис. грн., довгострокові зобов'язання - 20 тис. грн. **Сума поточних зобов'язань складе?**

Задача 2. **Визначити величину власного капіталу підприємства**, якщо відома наступна інформація: коефіцієнт співвідношення власного капіталу та валюти балансу 0,7; необоротні активи 240 грош. од., оборотні активи 160 грош. од., довгострокові зобов'язання 20 грош. од.

Задача 3. Відомі такі дані з балансу підприємства: оборотні активи - 100 тис. грн., власний капітал - 250 тис. грн., довгострокові зобов'язання - 20 тис. грн., поточні зобов'язання – 30 тис. грн. **Вартість необоротних активів складе?**

Задача 4. На початок звітного періоду активи підприємства становили 1000 тис. грн., в тому числі оборотні активи - 450 тис. грн. **Якою була частка власного капіталу підприємства у формуванні необоротних активів**, якщо короткострокові зобов'язання становили 200 тис. грн., довгострокові зобов'язання відсутні.

Задача 5. Коефіцієнт співвідношення зобов'язань і власного капіталу 1, валюта балансу 200 тис. грн., необоротні активи 40 тис. грн. Довгострокові зобов'язання 20 тис. грн.

Визначити короткострокові зобов'язання.

Задача 6. Відома наступна інформація з балансу (грош. од.): необоротні активи 200, оборотні активи 150; довгострокові зобов'язання 10; короткострокові зобов'язання 350.

Чому дорівнює власний капітал підприємства?

Задача 7. Визначити необоротні активи, якщо відома наступна інформація: коефіцієнт співвідношення оборотних активів і поточних зобов'язань дорівнює 2, коефіцієнт співвідношення власного капіталу і валюти балансу 0,5, валюта балансу 250 тис. грн., довгострокові зобов'язання 25 тис. грн.

Тестовий контроль

Питання 1. Звіт про рух грошових коштів містить інформацію:

- а) про грошові потоки підприємства за період в розрізі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності;
- б) про фінансовий стан підприємства;
- в) про доходи, витрати і фінансові результати діяльності;
- г) не грошові операції.

Питання 2. При оцінці фінансового стану, позикодавці, як суб'єкти аналізу, в першу чергу цікавляться показником:

- а) знос основних засобів;
- б) платоспроможність підприємства;
- в) продуктивність праці;
- г) маневрування капіталу.

Питання 3. Для того, щоб скласти думку про фінансовий стан компанії за звітний період, слід вивчити її:

- а) рекламний проспект;
- б) баланс;
- в) рахунок прибутків і збитків;
- г) звіт про фінансові результати.

Питання 4. Для того, щоб отримати достовірну інформацію про чистий прибуток, отриманий акціонерним товариством, слід скористатися:

- а) даними, опублікованими в пресі;
- б) рекламним проспектом акціонерного товариства;
- в) балансом акціонерного товариства;
- г) звітом про фінансові результати акціонерного товариства.

Питання 5. Бухгалтерський баланс покликаний надавати правдиву і неупереджену інформацію про:

- а) облікову політику підприємства;
- б) надходження і вибуття грошових коштів за видами діяльності підприємства протягом звітного періоду;
- в) зміни компонентів власного капіталу за звітний та попередній періоди;
- г) реальний фінансовий стан підприємства на конкретну дату.

Питання 6. При аналізі фінансового стану підприємства статті активу балансу можуть бути згруповані за:

- а) ступенем ліквідності активів;
- б) рентабельністю виробництва;
- в) приналежністю активів;
- г) всі відповіді правильні.

Питання 7. З активу балансу отримана інформація про вартість майна:

- Необоротні активи - 200 грошових одиниць
  - Грошові кошти, розрахунки з дебіторами - 120 грошових одиниць
- Необхідно визначити найбільш ліквідні активи
- а) 200;

- б) 220;
- в) 120;
- г) 80.

Питання 8. З активу балансу отримана інформація про вартість майна:

- Необоротні активи - 200 грошових одиниць
  - Грошові кошти - 20, розрахунки з дебіторами - 120 грошових одиниць
- Необхідно визначити поточні активи

- а) 220;
- б) 320;
- в) 340;
- г) 140.

Питання 9. Активи підприємства це:

- а) заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди;
  - б) ресурси підприємства, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигод у майбутньому;
  - в) перевищення суми витрат над сумою доходів;
- сума, на яку доходи повинні перевищувати пов'язані з ними витрати.

Питання 10. До необоротних активів належить:

- а) готова продукція;
- б) товари відвантажені;
- в) векселі отримані;
- г) основні засоби.

Питання 11. До оборотних активів належить:

- а) довгострокова дебіторська заборгованість;
- б) виробничі запаси;
- в) основні засоби;
- г) довгострокові фінансові вкладення.

Питання 12. Еквівалентами грошових коштів підприємства є:

- а) кошти на рахунках в банках;
- б) депозити до запитання;
- в) готівка;
- г) короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів ф які характеризуються незначним ризиком зміни вартості.

Питання 13. Найбільш ліквідними активами є:

- а) основні засоби;
- б) готова продукція;
- в) грошові кошти;
- г) запаси.

Питання 14. Найменш ліквідним активом є:

- а) нематеріальні активи;
- б) виробничі запаси;
- в) векселі одержані;
- г) грошові кошти та їх еквіваленти.

Питання 15. Елементом власного капіталу є:

- а) статутний капітал;
- б) резервний капітал;
- в) нерозподілений прибуток;
- г) всі відповіді правильні.

Питання 16. Власний капітал підприємства – це:

- а) ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигід у майбутньому;

- б) частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;
- в) збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань;
- г) зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або зменшення зобов'язань.

Питання 17. Звіт про рух коштів складається такими двома способами:

- а) прямим методом і методом нарахувань;
- б) прямим і непрямим методами;
- в) простим і деталізованим;
- г) математичним і аналітичним.

Питання 18. Які розділи бухгалтерського балансу відносяться до зобов'язань?

- а) I активу + II активу;
- б) II пасиву + III пасиву + IV пасиву + V пасиву;
- в) III пасиву + IV пасиву + V пасиву;
- г) I пасиву + II пасиву + III пасиву + IV пасиву + V пасиву.

Питання 19. У якому випадку загальні активи підприємства будуть менші за його зобов'язання?

- а) власний капітал має позитивне значення;
- б) у підприємства немає короткострокових зобов'язань;
- в) у підприємства немає довгострокових зобов'язань;
- г) власний капітал має від'ємне значення;

Питання 20. Балансовий звіт не може включати інформацію:

- а) щодо вартості активів компанії;
- б) про обсяг зобов'язань компанії;
- в) про засоби, що належать акціонерам;
- г) про те, що не може бути представлено у грошовому вираженні.

Питання 21. Активи, які можуть бути легко перетворені в грошові кошти, відомі як:

- а) акціонерний капітал.
- б) оборотний капітал.
- в) зобов'язання, що легко реалізувати.
- г) активи, що легко реалізувати.

Питання 22. Ті ресурси, якими компанія володіє і які складаються з готівкових коштів і цінностей, і, як правило, можуть бути перетворені в готівкові кошти під час операційного циклу підприємництва, відомі як:

- а) поточні активи;
- б) короткострокові зобов'язання;
- в) довгострокові зобов'язання;
- г) нерухоме майно.

Питання 23. Що з перерахованого нижче не утворює частини активів компанії?

- а) запаси незавершеної продукції;
- б) транспортні засоби;
- в) акціонерний капітал;
- г) грошові кошти.

Питання 24. Якщо компанія має співвідношення акціонерного капіталу і позикових коштів 1:5, яка частина вартості активів фінансується з коштів акціонерів?

- а) 1/5;
- б) 1/6;
- в) 4/5;
- г) неможливо підрахувати відразу.

Питання 25. З балансу компанії отримана інформація:

- Власний капітал - 250 грошових одиниць
- Довгострокові кредити - 50 грошових одиниць
- Короткострокові кредити - 150 грошових одиниць

Необхідно визначити: капітал тривалого використання.

- а) 250 грош.од.;
- б) 200 грош.од.;

- в) 300 грош.од.;
- г) 450 грош.од.

Питання 26. За якою вартістю відображаються у валюті балансу основні засоби?

- а) залишкова;
- б) відновна;
- в) планова;
- г) договірна.

Питання 27. Вибрати правильні варіанти визначень та тверджень: в активі балансу відображається:

- а) сукупність джерел господарських засобів;
- б) власні кошти підприємства;
- в) склад господарських засобів;
- г) зобов'язання і борги підприємства.

Питання 28. Які статті балансу віднімаються при визначенні загальної величини власного капіталу?

- а) неоплачений капітал;
- б) вилучений капітал;
- в) непокритий збиток;
- г) всі відповіді вірні

Питання 29. Власний капітал - це.

- а) сума необоротних та оборотних активів;
- б) сума короткострокових і довгострокових зобов'язань;
- в) валюта бухгалтерського балансу;
- г) валюта бухгалтерського балансу мінус зобов'язання.

Завдання для самостійної роботи

1. У табличному форматі навести загальні вимоги до фінансової звітності, надати їх стислий коментар.
2. На основі форм фінансової звітності провести аналіз 5 основних показників, та зробити висновки за результатами такого аналізу. Результати представити у табличному форматі.

Тема 2. Бухгалтерський баланс (звіт про фінансовий стан) та його аналіз

Питання до обговорення:

1. Мета та завдання аналізу балансу.
2. Базові пропорції (співвідношення) розділів та статей балансу як необхідне підґрунтя реалізації концепцій МСФЗ.
3. Аналіз активів балансу: необоротні та оборотні, та формування висновку про склад майна підприємства.
4. Аналіз пасивів балансу: власний капітал, довгострокові та поточні зобов'язання, та формування висновку про джерела формування майна.
5. Аналіз наявності власних оборотних коштів та інтерпретація результатів.
6. Аналіз ліквідності та платоспроможності. Факторний аналіз робочого капіталу, аналіз оборотності робочого капіталу.
7. Аналіз ліквідності: балансу та на основі фінансових коефіцієнтів, їх відповідність рекомендованим значенням.
8. Аналіз фінансової стійкості, визначення типу фінансової стійкості та на основі

фінансових коефіцієнтів, відповідність фактичних результатів рекомендованим значенням.

9. Аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості та її вплив на фінансовий стан.

10. Аналіз оборотності активів і їх вплив на фінансовий стан. Визначення суми ефекту від її зміни. Факторний аналіз оборотності та прийняття управлінських рішень.

11. Аналіз перспективної платоспроможності

Доповіді з презентацією (реферати) за темами:

1. Оцінка незадовільної структури балансу.
2. Історія виникнення показника «Робочий капітал» та його сучасне використання у діючій практиці фінансового аналізу в Україні.
3. Дискусійні питання аналізу ліквідності та платоспроможності.
4. Вплив структури активів та пасивів на характеристику фінансової стійкості підприємства.
5. Зарубіжні та вітчизняні методики оцінки можливого банкрутства підприємства (крім методики Альтмана, Бівера).
6. Критичний огляд діючих методик фінансового аналізу затверджених органами виконавчої влади в Україні.
7. Зарубіжні методики аналізу фінансового стану підприємства.

Практичні завдання

Задача 1. Станом на 1 січня за даними бухгалтерського балансу торговельного підприємства «Альфа» є така інформація: запаси 3000 грош. од., грошові кошти 2000 грош. од.. У січні (на умовах наступної оплати) компанія продає всі запаси за 4500 грош. од. та закуповує товари у постачальників на 3500 грош. од. Чому дорівнюватиме робочий капітал станом на 1 лютого?

Задача 2. Усереднені балансові дані підприємства представлені в агрегованому балансі. Розрахуйте показники ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості та порівняйте їх з рекомендованими значеннями. За результатами проведеного аналізу зробіть відповідні висновки (розрахунки представити у табличному форматі).

АКТИВИ	тис. грн.	ПАСИВИ	тис. грн.
Необоротні активи	900	Власний капітал	950
Оборотні активи	600	Довгострокові зобов'язання	150
		Короткострокові зобов'язання	400
Усього активів	1500	Усього пасивів	1500

Задача 3. На підставі даних бухгалтерського балансу розрахуйте його валюту та величину поточних зобов'язань. Чи достатня величина власних оборотних коштів для нормальної роботи підприємства?

(тис. грн.)

Активи	Сума на кінець року	Пасиви	Сума на кінець року
Необоротні активи	540	Власний капітал	640
		Довгострокові зобов'язання*	50
Оборотні активи	700	Поточні зобов'язання	?
Баланс	?	Баланс	?

Довідка. Потреба у власних оборотних засобах становить 250 тис. грн..

* Довгострокові зобов'язання представлені довгостроковим кредитом

Задача 4. На підставі даних бухгалтерського балансу визначте його валюту. Проаналізуйте наявність власних оборотних коштів. Дайте інтерпретацію одержаних результатів з точки зору розподілу джерел.

(тис. грн.)

Активи	Сума на початок року	Сума на кінець року	Пасиви	Сума на початок року	Сума на кінець року
Необоротні активи	700	730	Власний капітал	670	620
			Довгострокові зобов'язання *	60	80
Оборотні активи	500	625	Поточні зобов'язання	?	?
Баланс	?	?	Баланс	?	?

* Довгострокові зобов'язання представлені довгостроковим кредитами

Задача 5. За наведеними даними розрахуйте показники тривалості обороту оборотних активів. Дайте оцінку їх динаміки. Розрахуйте вплив зміни величини середніх залишків оборотних активів та одноденної реалізації на зміну тривалості обороту коштів підприємства.

Показники	Попередній рік	Звітний рік
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	28400	27000
Середньорічні залишки оборотних активів, тис. грн..	3600	2800
Одноденна реалізація, грн..	?	?
Тривалість одного обороту оборотних активів, днів.	?	?

Задача 6. На підставі даних бухгалтерського балансу розрахуйте коефіцієнти фінансової стійкості (фінансової незалежності, фінансової залежності, заборгованості, забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом, мобільності). Дайте оцінку динаміки їх рівня у відповідності до рекомендованих значень.

(тис. грн.)

Актив	Сума на початок року	Сума на кінець року	Пасив	Сума на початок року	Сума на кінець року
Необоротні активи	280	300	Власний капітал	250	350
			Довгострокові зобов'язання	50	50
Оборотні активи	620	645	Поточні зобов'язання	?	?
Баланс	?	?	Баланс	?	?

Примітки: розрахунки зробіть у таблиці.

Задача 7. За наведеними даними розрахуйте показники тривалості обороту оборотних активів. Дайте оцінку їх динаміки. Виявіть суму додатково залучених в оборот (вивільнених з обороту) коштів.

Показники	Попередній рік	Звітний рік
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	29600	31000
Середньорічні залишки оборотних активів, тис. грн..	3600	3900
Ододенна реалізація тис., грн..	?	?
Тривалість одного обороту оборотних активів, днів.	?	?
Сума залучених в оборот (вивільнених з обороту) коштів, грн..	x	?

Задача 8. При влаштуванні на роботу у кредитний відділ комерційного банку претенденту на робоче місце було надано інформацію бухгалтерського балансу в агрегованому виді. На основі цієї інформації необхідно провести горизонтальний і вертикальний аналіз, зробити відповідні висновки у яких обов'язково повинно бути відображено:

- 1) зміна валюти балансу;
- 2) структурні зміни в активі і пасиві;
- 3) співвідношення оборотних активів і поточних зобов'язань;
- 4) співвідношення власного капіталу і валюти балансу.

Ці зміни слід порівняти з рекомендованими значеннями (де це можливо) і зробити висновки.

Баланс			(тис. грн.)		
Активи	1.01.2012	1.01.2013	Пасиви	1.01.2012	1.01.2013
Необоротні активи	85	95	Власний капітал	30	40
Оборотні активи	70	100	Поточні зобов'язання	125	155
Всього активів	155	195	Всього пасивів	155	195

Задача 9. На підставі даних бухгалтерського балансу визначте значення його валюти і необхідних статей. Проаналізуйте динаміку платоспроможності та ліквідності підприємства з використанням абсолютних і відносних показників (коефіцієнтів). Дайте оцінку виявлених змін.

(тис. грн.)

Актив	Сума на початок року	Сума на кінець року	Пасив	Сума на початок року	Сума на кінець року
Необоротні активи	1560	1600	Власний капітал	1600	?
Оборотні активи, з них:	1600	1620	Довгострокові зобов'язання	30	50
- виробничі запаси;	279	255	Поточні зобов'язання	?	?
- незавершене виробництво;	56	60			
- готова продукція;	80	60			
- товари;	20	0			
- дебіторська заборгованість;	?	200			
- грошові кошти та їх еквіваленти;	35	?			
Баланс	?	?	Баланс	?	?

Додаткова інформація: Чистий прибуток за рік 300 тис. грн., використання чистого прибутку 280 тис. грн.

Тестовий контроль

Питання 1. Економічний результат від прискорення оборотності оборотних активів визначається:

- а) Кількість днів прискорення оборотності $\times$ одноденну реалізацію базисного періоду;
- б) Кількість днів прискорення оборотності $\times$ одноденну реалізацію звітного періоду;
- в) Кількість днів прискорення оборотності : одноденну реалізацію базисного періоду;
- г) Кількість днів прискорення оборотності : одноденну реалізацію звітного періоду.

Питання 2. Як вплине обсяг незавершеного виробництва збільшення тривалості виробничого циклу, якщо обсяг продукції залишиться незмінним:

- а) не вплине;
- б) обсяг незавершеного виробництва збільшиться;
- в) обсяг незавершеного виробництва зменшиться;
- г) усі відповіді правильні.

Питання 3. Виробничий потенціал підприємства включає:

- а) оборотні активи;
- б) власний капітал та довгострокові зобов'язання;
- в) основні засоби, виробничі запаси та незавершене виробництво;
- г) статутний капітал.

Питання 4. Є такі дані про роботу підприємства. Що мало місце: прискорення чи уповільнення оборотності запасів у днях?

Показники	(тис. грн.)	
	2020 р.	2021 р.
Чиста виручка від реалізації	300	360
Собівартість реалізованої продукції	320	330
Середньорічні залишки запасів	10	20

- б) уповільнення 8 днів;
- в) прискорення 105 днів;
- г) уповільнення 105 днів;
- д) немає правильної відповіді.

Питання 5. На основі даних (результатів аналізу) попереднього питання визначити економічний результат від прискорення (уповільнення) оборотності запасів.

- а) вивільнення коштів у сумі 8 тис. грн.;
- б) залучення коштів у сумі 8 тис. грн.;
- в) вивільнення коштів у сумі 6,7 тис. грн.;
- г) залучення коштів у сумі 6,7 тис. грн.;
- д) немає правильної відповіді.

Питання 6. Відомі такі дані: валюта балансу – 100 тис. грн., оборотні активи – 40 тис. грн., коефіцієнт автономії – 0,8. Довгострокові зобов'язання відсутні. Чому дорівнює показник наявності власних оборотних коштів?

- а) 20 тис. грн.;
- б) 80 тис. грн.;
- в) 60 тис. грн.;
- г) -20 тис. грн..

Питання 7. Відомі такі дані: валюта балансу – 100 тис. грн., оборотні активи – 40 тис. грн., коефіцієнт автономії – 0,8. Довгострокові зобов'язання відсутні. Коефіцієнт маневреності власних коштів становитиме:

- а) 0,2;
- б) 0,25;
- в) 0,5;

г) 0,8.

Питання 8. Відомі такі дані: валюта балансу – 100 тис. грн., оборотні активи – 40 тис. грн., коефіцієнт автономії – 0,8. Довгострокові зобов'язання відсутні. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами становитиме:

- а) 0,4;
- б) 0,25;
- в) 0,5;
- г) 0,8.

Питання 9. Який з наведених нижче показників не характеризує структуру капіталу?

- а) коефіцієнт автономії;
- б) коефіцієнт маневреності;
- в) коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів;
- г) коефіцієнт фінансової залежності.

Питання 10. У якому разі коефіцієнт абсолютної ліквідності дорівнюватиме коефіцієнту загального покриття?

- а) підприємство неплатоспроможне;
- б) підприємство збиткове;
- в) у підприємства відсутні грошові кошти;
- г) оборотні активи складаються лише з грошових коштів.

Питання 11. Як можна охарактеризувати фінансову стійкість підприємства, якщо показник «Власні оборотні кошти» перевищує вартість запасів:

- а) нормальна;
- б) нестійкий фінансовий стан;
- в) кризова;
- г) абсолютна.

Питання 12. Як можна охарактеризувати фінансову стійкість підприємства, якщо показник «Наявність власних оборотних коштів» перевищує вартість запасів:

- а) нормальна;
- б) нестійкий фінансовий стан;
- в) кризова;
- г) абсолютна.

Питання 13. Як можна охарактеризувати фінансову стійкість підприємства, якщо показник «Наявність власних оборотних коштів» не перевищує вартість запасів:

- а) нормальна;
- б) нестійкий фінансовий стан;
- в) кризова;
- г) абсолютна.

Питання 14. Як можна охарактеризувати фінансову стійкість підприємства, якщо показник «Наявність власних оборотних коштів» має від'ємне значення:

- а) нормальна;
- б) нестійкий фінансовий стан;
- в) кризова;
- г) абсолютна.

Питання 15. Чому дорівнює коефіцієнт автономії, якщо коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів дорівнює 1:

- а) 0,7;
- б) 1;
- в) 0,5;
- г) 0,8.

Питання 15. У підприємства поточні активи та поточні пасиви дорівнюють 100 грош. од. Що станеться з коефіцієнтом загального покриття, якщо: поточні активи збільшаться на 10 %, а поточні пасиви зменшаться на 10 %?

- а) збільшиться на 20%;
- б) не зміниться;

- в) зменшиться на 20%;
- г) збільшиться на 22%.

Питання 16. Підприємство має такі значення показників ліквідності та платоспроможності: коефіцієнт абсолютної ліквідності – 0,1; коефіцієнт проміжного покриття – 0,6; коефіцієнт загального покриття – 2. Співвідношення дебіторської заборгованості та запасів 1:1. Який із елементів оборотних активів матиме найменшу питому вагу у структурі оборотних активів

- а) дебіторська заборгованість;
- б) товарно-матеріальні запаси;
- в) грошові кошти та їх еквіваленти;
- г) немає відповіді.

Питання 17. Як змінилося значення коефіцієнта співвідношення зобов'язань і власного капіталу, якщо валюта балансу збільшилася на 20%, а власний капітал – на 8%:

- а) не змінилося;
- б) збільшилося;
- в) зменшилося;
- г) немає відповіді.

Питання 18. При розрахунку типу фінансової стійкості, які показники порівнюються між собою:

- а) надходження та вибуття грошових коштів;
- б) валовий та операційний прибуток;
- в) наявність власних оборотних коштів та величина запасів та витрат;
- г) оборотні активи та поточні зобов'язання.

Питання 19. Значення якого із наведених показників збільшиться, якщо власний капітал зросте на 10%, а валюта балансу – на 7%:

- а) коефіцієнт автономії;
- б) коефіцієнт фінансової залежності;
- в) коефіцієнт маневреності власного капіталу;
- г) коефіцієнт співвідношення зобов'язань та власного капіталу.

Питання 20. Відомі такі дані із балансу підприємства: необоротні активи – 200 тис. грн., оборотні активи – 100 тис. грн., власний капітал – 180 тис. грн., позикові кошти – 120 тис. грн. Який висновок щодо фінансової стійкості підприємства можна зробити:

- а) підприємство фінансово стійке;
- б) підприємство має задовільну структуру капіталу, має дефіцит власних оборотних коштів;
- в) підприємство має достатній обсяг власних оборотних коштів, але структура капіталу є незадовільною;
- г) усі відповіді помилкові.

Питання 21. Чому дорівнює коефіцієнт автономії, якщо коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів дорівнює 1:

- а) 0,7;
- б) 1;
- в) 0,5;
- г) 0,8.

Питання 22. Повна первісна вартість основних засобів 100 грошових одиниць, залишкова вартість 40 грошових одиниць Чому дорівнює коефіцієнт зносу основних засобів?

- а) 0,4;
- б) 0,6;
- в) 1,4;
- г) 2,5.

Питання 23. Відношення обсягу виробленої продукції до середньої вартості основних виробничих фондів це:

- а) продуктивність праці;
- б) рентабельність основних виробничих фондів;
- в) фондівіддача;

г) фондомісткість.

Питання 24. Якщо рекомендоване значення коефіцієнта співвідношення власного капіталу до валюти балансу $\geq 0,5$. Якому значенню повинно відповідати співвідношення власного капіталу і позикового (залученого) капіталу?

- а) ≥ 1 ;
- б) ≤ 1 ;
- в) $= 1$;
- г) 0.

Питання 25. Якщо рекомендоване значення коефіцієнта співвідношення власного капіталу до валюти балансу $\geq 0,5$. Якому значенню повинно відповідати співвідношення позикового (залученого) капіталу і власного?

- а) ≥ 1 ;
- б) ≤ 1 ;
- в) $= 1$;
- г) 0.

Питання 26. Якщо рекомендоване значення коефіцієнта співвідношення власного капіталу до валюти балансу $\geq 0,5$. Якому значенню повинно відповідати співвідношення позикового (залученого) капіталу та валюти балансу?

- а) ≥ 1 ;
- б) $\leq 0,5$;
- в) $= 1$;
- г) 0.

Питання 27. Якщо рекомендоване значення коефіцієнта співвідношення власного капіталу до валюти балансу $\geq 0,5$. Якому значенню повинно відповідати співвідношення валюти балансу і власного капіталу?

- а) ≥ 1 ;
- б) ≤ 2 ;
- в) $= 1$;
- г) 0.

Питання 28. Коефіцієнт співвідношення власного капіталу та валюти балансу - це вимірник.

- а) ділова активність;
- б) ліквідності;
- в) фінансової стійкості;
- д) рентабельності.

Питання 29. Як розраховується коефіцієнт автономії (фінансової незалежності)?

- а) відношення оборотних активів до поточних зобов'язань;
- б) відношення поточних зобов'язань до оборотних активів;
- в) відношення валюти балансу до власного капіталу;
- д) відношення власного капіталу до валюти балансу.

Питання 30. Як розраховується коефіцієнт фінансової залежності?

- а) відношення оборотних активів до поточних зобов'язань;
- б) відношення поточних зобов'язань до оборотних активів;
- в) відношення валюти балансу до власного капіталу;
- д) відношення власного капіталу до валюти балансу.

Питання 31. Під фінансово стійким підприємством мають на увазі.

- а) підприємство з високим показником рентабельності;
- б) підприємство з високим показником фондовіддачі;
- в) підприємство, яке за рахунок власних коштів, здатне забезпечити запаси і витрати;
- г) підприємство, яке не має невиправданої дебіторської заборгованості;

Питання 32. Відношення оборотних активів до поточних зобов'язань - це коефіцієнт

- а) абсолютної ліквідності;
- б) рентабельності;
- в) загального покриття;

г) оборотності капіталу.

Питання 33. Співвідношення зобов'язань і власного капіталу становить 0,39. Це означає, що значення коефіцієнта фінансової незалежності (частка власного капіталу у валюті балансу) становить:

а) 0,61; б) 0,28; в) 0,64; г) 0,72

Питання 34. Якщо компанія має нерухоме майно на суму 10000 грошових одиниць, довгострокові зобов'язання на 5000 грошових одиниць, поточні активи на 1000 грошових одиниць і короткострокові зобов'язання на 500 грошових одиниць, то робочий капітал становить:

а) 500; б) 5000; в) 1500; г) 15000.

Питання 35. Компанія має поточні активи на суму 100 грошових одиниць, легко реалізовані активи на суму 30 грошових одиниць і короткострокові зобов'язання на суму 150 грошових одиниць. Коефіцієнт загального покриття становить:

а) 1,5;

б) 0,67;

в) 0,2;

г) неможливо підрахувати з наведених показників.

Питання 36. Коефіцієнт абсолютної ліквідності 0,2, коефіцієнт загального покриття 2. Поточні зобов'язання 50 грош. од.. Визначте частку грошових коштів в складі оборотних активів?

а) 0,05;

б) 0,1;

в) 0,25;

д) неможлива визначити.

Питання 37. Наявність власних оборотних коштів підприємства можна розрахувати як:

а) різницю величини власного капіталу та величини необоротних активів;

б) суму довгострокових кредитів і позик;

в) різницю оборотних активів і власного капіталу;

г) різницю необоротних активів та оборотних активів.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота № 1

На основі даних бухгалтерського балансу конкретного підприємства провести аналіз:

1. Показника наявність власних оборотних коштів, вказати розподіл джерел фінансування активів за результатами аналізу.
2. Показника робочий капітал. Надати інтерпретацію результатів розрахунку з точки зору платоспроможності.

- Результати аналізу навести у табличному форматі.

Самостійна робота № 2

На основі даних бухгалтерського балансу конкретного підприємства провести аналіз:

1. Коефіцієнтний аналіз фінансової стійкості
2. Визначити тип фінансової стійкості

- Результати аналізу навести у табличному форматі.

Самостійна робота № 3

На основі даних бухгалтерського балансу конкретного підприємства провести аналіз:

1. Оборотності активів, оборотних активів, запасів, дебіторської заборгованості.. За результатами аналізу зробити висновки для можливих управлінських рішень.
  2. Провести оцінку перспективної платоспроможності на основі формули Альтмана, Бівера,..... За результатами аналізу зробити висновки, можливі управлінські рішення для покращення фінансового стану.
- Результати аналізу навести у табличному форматі.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 3. АНАЛІЗ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (СУКУПНИЙ ДОХІД)

Питання до обговорення:

1. Значення та цільове направлення звіту про фінансові результати. Класифікація доходів та витрат у звіті про фінансові результати.
2. Система показників фінансових результатів у звітності та алгоритм їх формування.
3. Загальна оцінка формування фінансових результатів
4. Методи аналізу звіту про фінансові результати по окремим розділам: горизонтальний, вертикальний, трендовий аналіз.
5. Особливості аналізу сукупних доходів.
6. Методика аналізу елементів операційних витрат, формування висновку про характер діяльності.
7. Методика аналізу інформації про прибутковість акцій у відповідності до МСФЗ 33 «Прибуток на акцію».
8. Факторний аналіз основних показників рентабельності, їх взаємозв'язок.
9. Використання формули Дюпон для проведення факторного аналізу рентабельності, використання результатів для обґрунтування управлінських рішень.
10. Визначення запасу фінансової стійкості, порогу рентабельності на основі інформації про витрати (постійні, змінні), виручку від реалізації.

Доповіді з презентацією (реферати) за темами:

1. Концепція прибутку відповідно до МСФЗ.
2. Використання показника витрат на 1 грн. реалізованої продукції для:
  - 2.1. факторного аналізу валового, операційного фінансового результатів;
  - 2.2. фінансового планування
3. Формування висновків про характер діяльності і основні напрями пошуки резервів зниження витрат на основі результатів аналізу елементів операційних

витрат.

4. Використання методу розширення систем для факторного аналізу рентабельності.

5. Маржинальний аналіз в прийнятті управлінських рішень.

Практичні завдання

Задача 1. Відома наступна інформація: 01.01.2020 р. підприємство «Сигма» придбало автомобіль за 30000 грош. од., 1.01.2003 р. підприємство продає автомобіль в обмін на новий, який коштує 50000 грош. од. і платить при цьому грошовими коштами 46000 грош. од. Чому дорівнює фінансовий результат від цієї угоди, якщо підприємство враховувало знос методом рівномірного нарахування амортизації у вигляді 25 % його вартості?

Задача 2. Основним видом діяльності, відповідно до установчих документів, підприємства «Будінвест», є виконання будівельно-монтажних робіт. Підприємство виграло тендер на будівництво нового туристичного комплексу в центральній частині міста. Для виконання частини робіт підприємство вирішило укласти договір субпідяду з підприємством «Будівельник». Підприємство «Будівельник» на ринку будівельних послуг існує 2 роки. Керівництво підприємства «Будінвест» цікавить інформація про рентабельність продажу для можливого збільшення обсягів діяльності. З цією метою фінансовому аналітику необхідно:

- 1) Визначити чистий фінансовий результат.
- 2) Визначити рентабельність продажу на основі чистого фінансового результату і ступінь впливу факторів на його зміну.
- 3) На підставі проведеного аналізу зробіть відповідні висновки.

Звіт про фінансові результати «Будінвест», тис. грн.

Статті	Звітний рік	Попередній рік
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	27970	12000
Собівартість реалізованої продукції	21557	10960
Валовий		
Прибуток		
Збиток		
Інші операційні доходи	180	90
Адміністративні витрати	607	300
Витрати на збут	122	70
Інші операційні витрати	4096	500
Фінансовий результат від операційної діяльності		
Прибуток		
Збиток		
Інші доходи	145	82
Інші витрати	83	20
Фінансовий результат до оподаткування		
Прибуток		
Збиток		
Витрати з податку на прибуток	120	15
Чистий прибуток (збиток)		

Задача 3. Підприємство «12 стільців» було створено в 1998 р. і спеціалізується на виробництві офісних меблів. За цей період підприємство постійно збільшує обсяги продажу. За рахунок гарного співвідношення ціна/якість продукція користується попитом і за межами даного регіону. Керівництво підприємства цікавить інформація про ділову активність та

рентабельність використання майна з метою прийняття управлінських рішень стратегічного характеру. Використовуючи дані балансу та звіту про фінансові результати, визначте рентабельність продажу (по чистому прибутку), рентабельність активів (за чистим прибутком) і ділову активність. Перевірте правильність розрахунків з використанням показника рентабельності активів (по чистому прибутку).

Баланс підприємства «12 стільців» на 01.01.2021 р. (тис. грн.)

Активи	Сума	Пасиви	Сума
Необоротні активи	320	Власний капітал	400
Оборотні активи	860	Довгострокові зобов'язання	330
		Поточні зобов'язання	450
Баланс	1180	Баланс	1180

Витяг із звіту про фінансові результати підприємства «12 стільців» за 2020 р., тис. грн.	
Чистий дохід від реалізації продукції (робіт, послуг)	1500
Собівартість продукції (робіт, послуг)	1000
Фінансові витрати	40
Податок на прибуток	138

Задача 4. Чи одержить підприємство прибуток при заданих умовах? Розрахуйте критичну точку обсягу виробництва продукції, за якою забезпечується беззбитковість роботи підприємства.

Назви показників	Одиниці виміру	Значення показників
Обсяг виробництва продукції	тис. шт.	50
Постійні витрати підприємства	тис. грн.	580
Ціна виробу	грн.	20
Змінні витрати у складі ціни виробу	грн.	9
Собівартість виробу	грн.	?
Прибуток (збиток)	грн.	?

Задача 5. За даними, наведеними у таблиці, проаналізуйте валовий прибуток від реалізації та рівень рентабельності. Виявіть вплив валового прибутку та собівартості

(тис. грн.)

Показники	Попередній рік	Звітний рік
1. Дохід (виручка від реалізації продукції)	6532	7343
2. Податок на додану вартість	950	1195
3. Акцизний збір	105	112
4. Собівартість реалізованої продукції	2600	?
5. Валовий прибуток (збиток)	?	500
6. Рівень рентабельності. %	?	?

Задача 6. За останні два роки на підприємстві «Омега» має місце зниження показників діяльності: чистого прибутку, чистого доходу (виручки) від реалізації. Керівництво підприємства стурбовано даною ситуацією. Перед аналітичною службою даного підприємства поставлено завдання проаналізувати рентабельність власного капіталу.

Застосовуючи факторне моделювання на основі формули Дюпон визначить вплив факторів на зміну показника рентабельність власного капіталу. Сформулюйте відповідні висновки.

Показники роботи підприємства «Омега» (тис. грн.)

Показники	2020 р.	2021 р.
Чистий прибуток	150	126
Власний капітал *	2000	2250

Чистий дохід (виручка) від реалізації	10000	9000
Валюта балансу *	5000	6000

* - середньорічна вартість

Примітка – при проведенні розрахунку показників округлення результатів повинно бути до десятих.

Тестовий контроль

Питання 1. Компанія Х володіє 75% акцій компанії У. Протягом року компанія У отримала прибуток в сумі 10000 грн. (прибуток після оподаткування) та виплатила дивіденди в сумі 8000 грн. Яка сума доходу повинна бути відображена в звіті про фінансові результати компанії Х?

- а) 8000;
- б) 7500;
- в) 10000;
- г) 6000.

Питання 2. Компанія Х володіє 75% акцій компанії У. Протягом року компанія У отримала прибуток в сумі 10000 грн. (прибуток після оподаткування) та виплатила дивіденди в сумі 8000 грн. Чому дорівнює нерозподілений прибуток компанії У?

- а) 8000;
- б) 7500;
- в) 10000;
- г) 6000.

Питання 3. За 2020 р. компанія АВС отримала чистий прибуток 200 тис. грн., на виплату дивідендів та інші цілі було використано 75 тис. грн. В бухгалтерському балансі на 01.01.2020 р. **непокритий збиток** складав 100 тис. грн. Що буде відбиватися у балансі на 31.12.2020 р.?

- а) непокритий збиток 175 тис. грн.;
- б) непокритий збиток 75 тис. грн.;
- в) нерозподілений прибуток 25 тис. грн.;
- г) нерозподілений прибуток 100 тис. грн.

Питання 4. За 2020 р. компанія АВС отримала чистий **збиток** 50 тис. грн. В бухгалтерському балансі на 01.01.2020 р. **непокритий збиток** складав 100 тис. грн. Що буде відбиватися у балансі на 31.12.2020 р.?

- а) непокритий збиток 150 тис. грн.;
- б) непокритий збиток 50 тис. грн.;
- в) непокритий збиток 100 тис. грн.;
- г) нерозподілений прибуток 100 тис. грн.

Питання 5. Підприємства А, В та С мають рівень рентабельності продажів відповідно: 5%, 7% та 6%. При цьому коефіцієнти оборотності активів цих підприємств дорівнюють: 1,5; 1 та 2,1 відповідно. Яке з підприємств має найвищий рівень рентабельності активів?

- а) підприємство А;
- б) підприємство В;
- в) підприємство С;
- г) неможливо визначити.

Питання 6. Як змінилася собівартість реалізованої продукції у звітному періоді порівняно з попереднім, якщо виручка від реалізації зросла на 100 грошових одиниць, а валовий прибуток зменшився на 10 грошових одиниць?

- а) зменшилася на 100 грош.од.;
- б) зросла на 110 грош.од.;
- в) зменшилася на 90 грош.од.;
- г) залишилася без зміни.

Питання 7. Як змінився валовий прибуток у звітному періоді в порівнянні з попереднім, якщо виручка від реалізації зменшилася на 200 грошових одиниць, а собівартість реалізованої продукції зросла на 50 грошових одиниць?

- а) зросла на 150 грошових одиниць; б) зменшилася на 250 грошових одиниць;
- в) зросла на 100 грошових одиниць;
- г) залишилася без зміни.

Питання 8. Чому дорівнює рентабельність продажу, якщо рентабельність активів 20%, оборотність активів 2?

- а) 10;
- б) 40;
- в) 1;
- г) 18.

Питання 9. Чому дорівнює виручка від реалізації (за мінусом ПДВ і акцизного збору), якщо відомо: собівартість реалізованої продукції дорівнює 200 грошових одиниць, рівень рентабельності до собівартості 10%

- а) 180;
- б) 220;
- в) 10;
- г) 0,1.

Питання 10. Показник рентабельності продажів знизився у звітному періоді в порівнянні з попереднім з 20% до 10%. Це означає:

- а) на кожні 100 грошових одиниць реалізованої продукції у звітному періоді підприємство стало одержувати прибутку на 10 грошових одиниць менше, ніж у попередніх;
- б) у звітному періоді на кожні 100 грошових одиниць вартості майна підприємство стало одержувати прибутку менше на 10 грошових одиниць, ніж у попередньому періоді;
- в) питома вага маржинального доходу у виручці від продажів зменшилася на 10%;
- г) коефіцієнт оборотності власного капіталу.

Питання 11. Компанія продає товарів на 100 000 грошових одиниць при рентабельності продажу 20%. Компанія може підняти ціни продажу на 10%, досягнувши при цьому обсягу продажу 110 000 грошових одиниць (без зміни фізичного обсягу і витрат). Рентабельність продажу при цьому буде дорівнює:

- а) 10% ;
- б) 27,3 %;
- в) 90,9%;
- г) 20%.

Питання 12. Як зміниться середня величина витрат на одиницю продукції при зростанні обсягу виробництва?

- а) залишається незмінною для змінних витрат і знижується для постійних;
- б) залишається незмінною для постійних витрат і знижується для змінних;
- в) для постійних і змінних витрат збільшиться;
- г) збільшиться для змінних і постійних витрат.

Питання 13. Між показниками оборотності власного капіталу підприємства, рентабельністю власного капіталу і рентабельністю продажів існує така залежність:

- а) рентабельність власного капіталу = рентабельності продажів - оборотність власного капіталу;
- б) оборотність власного капіталу = рентабельність власного капіталу * рентабельність продажів;
- в) рентабельність власного капіталу = рентабельність продажів * оборотність власного капіталу;
- г) рентабельність власного капіталу = оборотність майна * рентабельність продажів.

Питання 14. Змінні витрати на один виріб 5 грошових одиниць, постійні 100 грошових одиниць на весь період, ціна за одиницю продукції 20 грошових одиниць. Чому дорівнює фінансовий результат при обсязі виробництва 10 штук?

- а) – 50;

- б) + 50;
- в) – 850;
- г) – 5.

Питання 15. Якщо основні засоби мали повну початкову вартість 5000 грошових одиниць, знос 3500 грошових одиниць. Ці основні засоби були реалізовані за 1000 грошових одиниць. Чому буде дорівнює фінансовий результат?

- а) +7500;
- б) +4000;
- в) +2500
- г) 0

Питання 16. На зміну показника операційного прибутку впливають такі фактори:

- а) попит на продукцію, податки на прибуток, що сплачується підприємством до бюджету, величина прибутку;
- б) величина прибутку від іншої реалізації, сума амортизаційних відрахувань і витрати підприємства на рекламу;
- в) відпускні ціни на продукцію, собівартість одиниці продукції, кількість виробленої та реалізованої продукції, структура продажу;
- г) доходи від участі в капіталі.

Питання 16. Прибуток на всю суму інвестицій та прибуток на акціонерний капітал - два ефективних способу виміру:

- а) рентабельності;
- б) платоспроможності;
- в) ліквідності;
- г) оборотності.

Питання 17. Змінні витрати на один виріб 4 грошових одиниць, постійні 200 грошових одиниць на весь період, ціна за одиницю продукції 9 грошових одиниць. Чому дорівнює точка безбитковості?

- а) 5;
- б) 40;
- в) 0;
- г) неможливо визначити.

Питання 18. Показник витрат на 1 грн. реалізованої продукції дорівнює 0,9. Чому дорівнює розмір валового прибутку в розрахунку на 1 грн. реалізованої продукції.

- а) 90 коп.;
- б) 10 коп.;
- в) 80 коп.;
- г) неможливо визначити.

Питання 19. На зміну рівня показника «витрати на 1 грошову одиницю товарної продукції» впливають фактори:

- а) структура персоналу, віковий склад робітників;
- б) собівартість продукції, відпускні ціни на продукцію, структура продукції;
- в) питома вага машин і устаткування у вартості основних виробничих фондів;
- г) матеріальні витрати.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати 3 показника рентабельності. На прикладі одного з них визначити ступінь впливу факторів на загальне відхилення, використовуючи метод ланцюгових підстановок, або абсолютних різниць. Зробити висновки.

2. Розрахувати 2-х та 3-х факторну модель Дюпон (дані фінансової звітності), зробити висновки. На прикладі 2-х факторної моделі Дюпон визначити ступінь впливу факторів. Зробити висновки.

*результати представляти в табличному форматі.

Тема 4. АНАЛІЗ ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

Питання до обговорення:

1. Значення та цільова направленість звіту про грошові кошти. Визначення та класифікація грошових потоків.
2. Формування звіту про рух грошових коштів відповідно до національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСФЗ).
3. Структурний аналіз збалансованості грошових потоків. Оцінка роботи підприємства на основі грошових потоків.
4. Процедура коефіцієнтного аналізу формування грошових потоків.
5. Алгоритм побудови показників рентабельності на основі позитивного чистого грошового потоку, їх інтерпретація, сфера використання для оцінки роботи підприємства і прийняття управлінських рішень.
6. Розрахунок і аналіз коефіцієнту монетизації прибутку, як підтвердження довіри до фінансового результату, прийняття можливих управлінських рішень

Доповіді з презентацією (реферати) за темами:

1. Методи розрахунку чистого грошового потоку відповідно до НП(С)БО та МСФЗ.
2. Грошові потоки як об'єкт фінансового аналізу.
3. Грошові потоки як інструмент прийняття управлінських рішень.
4. Система Total Cash Management та її аналітичний інструментарій.

Практичні завдання.

Задача 1. За даними звіту про рух грошових коштів дослідить зміну залишків грошових коштів на рахунку підприємства за звітний період та в порівнянні з аналогічним періодом попереднього року. Виявіть вплив чистого руху коштів за відповідний період та зміни валютних курсів. Дайте оцінку виявленим тенденціям.

(тис. грн.)

Показники	Попередній період		Звітний період	
	Надходження +	Видаток -	Надходження +	Видаток -
Залишок грошових коштів на початок року	20	x	?	X
Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності	600		545	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		100		90
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		60	30	
Чистий рух коштів за звітний період	?	?	?	?
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	6		7	
Залишок грошових коштів на кінець року	?	x	?	x

Задача 2. У січні 2022 р. була відкрита фірма "Престиж". На 31 грудня 2022 р. стала відома наступна інформація про діяльність фірми (грн.)

грошові кошти, отримані від клієнтів	201500
грошові кошти, сплачені постачальникам	211200
дебіторська заборгованість на 31 грудня 2022 р.	59600
рентабельність (до собівартості)	40%
заборгованість кредиторам на 31 грудня 2022 р.	23400

З метою підвищення інвестиційної привабливості та внутрішньої перевірки підприємство запросило аудитора. У бухгалтерському балансі на 31 грудня 2012 р. вартість виробничих запасів відображена в сумі 77940 грн. Аудитор піддав сумніву правильність відображення в балансі зазначеної вище суми.

Визначте:

- 1) Вартість виробничих запасів на 31.12.2012 р.
- 2) Собівартість реалізованої продукції у 2012 р.
- 3) Фінансовий результат за 2012 р.

Тестовий контроль

Питання 1. Звіт про рух грошових коштів містить інформацію:

- а) про грошові потоки підприємства за період в розрізі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності;
- б) про фінансовий стан підприємства;
- в) про доходи, витрати і фінансові результати діяльності;
- г) не грошові операції.

Питання 2. За рахунок яких елементів формується вхідний грошовий потік по операційній діяльності підприємства.

- а) продаж необоротних активів;
- б) надходження грошових коштів від покупців продукції;
- в) сплата податків, платежів, зборів;
- г) продаж акцій власної емісії.

Питання 3. Як класифікуються грошові потоки господарюючих суб'єктів відповідно до стандартів бухгалтерського обліку?

- а) регулярний потік і дискретний потік;
- б) грошовий потік в справжній вартості і грошовий потік в майбутній вартості;
- в) валовий потік і чистий потік;
- г) грошові потоки по операційній, інвестиційній і фінансовій діяльності

Питання 4. Звіт про рух коштів складається такими двома способами:

- а) прямим методом і методом нарахувань;
- б) прямим і непрямим методами;
- в) простим і деталізованим;
- г) математичним і аналітичним.

Питання 5. Операції щодо придбання основних засобів відносять до:

- а) інвестиційної діяльності;
- б) операційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) проектної діяльності.

Питання 6. Надходження грошових коштів від реалізації продукції відносять до:

- а) інвестиційної діяльності;
- б) операційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;
- г) інноваційної діяльності.

Питання 7. Згідно з непрямим методом чистий рух коштів від операційної діяльності визначається шляхом коригування:

- а) залишків на статтях балансу;
- б) залишків на статтях звіту про власний капітал;
- в) фінансового результату до оподаткування;
- г) на підставі даних обліку про власний капітал.

Питання 8. Надходження грошових коштів від дебіторів за готову продукцію необхідно відображати у складі:

- а) операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансову діяльність;
- г) не слід відображати у звіті про рух коштів.

Питання 9. Коефіцієнт оборотності запасів дорівнює 4, термін інкасації дебіторську заборгованість становить 20 днів, термін погашення кредиторську заборгованість 25 днів. Тривалість фінансового циклу становитиме:

- а) 90 днів;
- б) 110 днів;
- в) 85 днів;
- г) 50 днів.

Питання 10. Тривалість фінансового циклу – 30 днів, тривалість операційного циклу – 45 днів, термін обігу дебіторську заборгованість – 25 днів. Термін обороту кредиторської заборгованості становитиме:

- а) 25 днів;
- б) 15 днів;
- в) 20 днів;
- г) немає правильної відповіді.

Питання 11. Як впливає на тривалість фінансового циклу збільшення тривалості періоду відстрочки платежу, які надають постачальники:

- а) не вплине;
- б) тривалість фінансового циклу збільшиться;
- в) тривалість фінансового циклу скоротиться.
- г) немає правильної відповіді.

Завдання для самостійної роботи

На основі даних фінансової звітності провести аналіз грошових потоків:

1) провести загальну оцінку грошових потоків підприємства за 2 роки використовуючи абсолютні показники грошових потоків по видах діяльності та в цілому по підприємству;

2) провести аналіз грошових потоків (коштів) на основі відносних показників (фінансових коефіцієнтів). Використати мінімум 5 коефіцієнтів.

* розрахунки представити у табличному форматі, зробити висновки.

Тема 5. АНАЛІЗ ЗВІТУ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

Питання до обговорення:

1. Визначення власного капіталу у системі бухгалтерського обліку, його складові та роль у забезпеченні реалізації базових концепцій МСФЗ.
2. Загальна оцінка стану власного капіталу
3. Горизонтальний та вертикальний аналіз власного капіталу
4. Коефіцієнтний аналіз власного капіталу та відповідність рекомендованим значенням

5. Аналіз стійкого зростання капіталу
6. Аналіз взаємозв'язку власного капіталу та перспективної платоспроможності
7. Аналіз ринкової активності підприємства

Доповіді з презентацією (реферати) за темами:

1. Концепція збереження капіталу відповідно до МСФЗ та її аналітична підтримка.
2. Використання показника «Чисті активи» в законодавчому регулюванні підприємницької діяльності.
3. Міжнародна практика аналізу ринкової активності компанії.

Практичні завдання.

Задача. Слід проаналізувати відповідність чистих активів статутному капіталу ПАТ «Газ-Інвест». Для цього Вам необхідно:

1. Визначити нерозподілений прибуток, валюту балансу та грошові кошти у 2022 р.
2. Розрахувати чисті активи в 2021 і 2022 рр..
3. Зробити висновки про їх відповідність статутного капіталу.

Баланс ПАТ «Газ - Інвест» (на кінець року) (грош. од.)

Актив	2021	2022	Пасив	2021	2022
Основні засоби за залишковою вартістю	12500	12800	Статутний капітал	11000	11000
Запаси	800	700	Нерозподілений прибуток	1750	?
Дебіторська заборгованість	400	190	Довгострокові кредити банків	12000	10000
Готова продукція	150	230	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	600	440
Грошові кошти та їх еквіваленти	2500	?	Векселі видані	300	640
Незавершене будівництво	9500	8700	Кредиторська заборгованість з оплати праці	200	210
Усього активів	25850	?	Усього пасивів	25850	?

Довідкова інформація:

У 2022 році чистий прибуток підприємства склав 1600 грош. од. Підприємство не закуповувало основні засоби. Коефіцієнт дивідендних виплат становить 50%.

Тестовий контроль

Питання 1. Який коефіцієнт характеризує відношення різниці між чистим прибутком та дивідендами, виплаченими акціонерам, до власного капіталу?

- а) коефіцієнт стійкості економічного зростання;
- б) коефіцієнт співвідношення необоротних активів та власні кошти;
- в) коефіцієнт маневреності власного капіталу;
- г) коефіцієнт оборотності активів.

Питання 2. Коефіцієнт співвідношення власного капіталу та зобов'язань складає 1,11. Це означає, що на кожну гривню власних засобів, вкладених в активи підприємства, припадає:

- а) 98 коп. зобов'язань;
- б) 1,28 коп. зобов'язань;

- в) 90 коп. зобов'язань;
- г) 18,0 коп. зобов'язань.

Питання 3. Власний капітал підприємства – це:

- а) ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигід у майбутньому;
- б) частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань;
- в) збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань;
- г) зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або зменшення зобов'язань.

Питання 4. Визначальним джерелом формування необоротних активів є:

- а) власний оборотний капітал;
- б) короткостроковий позиковий капітал;
- в) власний капітал;
- г) поточна кредиторська заборгованість.

Питання 5. Співвідношення зобов'язань і власного капіталу становить 0,39. Це означає, що значення коефіцієнта фінансової незалежності (автономії) становить:

- а) 0,61; б) 0,28; в) 0,64; г) 0,72

Питання 6. Ріст коефіцієнта автономії за даними фінансової звітності свідчить:

- а) ріст фінансових ускладнень;
- б) зниження кредитоздатності;
- в) ріст фінансової незалежності підприємства;
- г) ефективність використання фінансових ресурсів.

Питання 7. Чому дорівнюватиме коефіцієнт оборотності власного капіталу за умови, що коефіцієнт рентабельності власного капіталу становив 1,16, а коефіцієнт рентабельності продажів 1,27:

- а) 1,47;
- б) 0,91;
- в) 1,09;
- г) неможливо визначити

Питання 8. Відома наступна інформація з балансу підприємства (грошових одиниць): необоротні активи 200, оборотні активи 150; довгострокові зобов'язання 10; короткострокові зобов'язання 350. Чому дорівнює власний капітал підприємства?

- а) 0;
- б) 200;
- в) 340;
- г) - 10;
- д) неможливо визначити

Питання 9. З балансу компанії отримано інформацію (грошових одиниць): власний капітал 250, довгострокові кредити 50, короткострокові кредити 150. Необхідно визначити: капітал тривалого використання.

- а) 250;
- б) 200;
- в) 300;
- г) 450.

Питання 10. Визначити величину власного капіталу підприємства, якщо відома така інформація: коефіцієнт співвідношення власного капіталу та валюти балансу 0,7; необоротні активи 240 грош. од., оборотні активи 160 грош. од., довгострокові зобов'язання 20 грош. од.,

- а) 220;
- б) 280;
- в) 140;
- г) 400;
- д) неможливо визначити.

Завдання для самостійної роботи

На основі результатів горизонтального та вертикального аналізу власного капіталу конкретного підприємства (за 3 роки) зробіть висновок відповідності вимогам концепції збереження фінансового капіталу.

Тема 6. АНАЛІЗ ПРИМІТОК ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Цільове призначення приміток до річної звітності, їх склад та аналітичний потенціал.
2. Методика аналізу та використання окремої інформації (окремих розділів) приміток до фінансової звітності.
3. Методика аналізу складу, структури, руху нематеріальних активів, основних засобів, біологічних активів.
4. Методика аналізу запасів, фінансових інвестицій, доходів та витрат.
5. Методика аналізу використання амортизаційних відрахувань, податку на прибуток.
6. Формування зального висновку по результатах проведеного аналізу та основні напрями покращення фінансового стану підприємства.

Доповіді з презентацією (реферати) за темами:

1. Структура Приміток до фінансової звітності, інформаційне наповнення розділів.
2. Методика складання основних розділів Приміток до фінансової звітності.
3. Аналіз показників Приміток до фінансової звітності.

Практичні завдання.

Задача 1. Відділ економічного аналізу обласної державної адміністрації підготував оцінку стану економічної діяльності регіону за останні два роки. На основі наведеної інформації необхідно визначити, показники якого підприємства підпадають під «золоте правило економіки (бізнесу)».

Основні показники господарської діяльності підприємств регіону (тис. грн.)

Показники	Підприємство 1		Підприємство 2		Підприємство 3	
	рік		рік		рік	
	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний
Валюта балансу	18969	19120	42356	41830	62000	83000
Чистий дохід (виручка) від реалізації	52600	54400	84350	96400	120000	148000
Чистий прибуток	28110	30000	33300	36630	58020	63457

На основі проведених розрахунків зробіть аргументовані висновки.

Тестовий контроль

Питання 1. Оптимальним є наступне співвідношення темпів зростання основних оціночних показників діяльності підприємства:

- а) $T_{\text{авансового капіталу}} > T_{\text{обсягу реалізації}} > T_{\text{прибутку}} > 100\%$;
- б) $T_{\text{авансового капіталу}} > T_{\text{прибутку}} > T_{\text{обсягу реалізації}} > 100\%$;
- в) $T_{\text{прибутку}} > T_{\text{обсягу реалізації}} > T_{\text{авансового капіталу}} > 100\%$;
- г) всі відповіді правильні.

Питання 2. Компанія продає товарів на 100 000 грошових одиниць при рентабельності продажу 20%. Компанія може підняти ціни продажу на 10%, досягнувши при цьому обсягу продажу 110 000 грошових одиниць (без зміни фізичного обсягу і витрат). Рентабельність продажу при цьому буде дорівнює:

- а) 10% ; б) 27,3 %; в) 90,9%; г) 20%.

Питання 3. За 2020 р. компанія АВС отримала чистий збиток 50 тис. грн. В бухгалтерському балансі на 01.01.2020 р. **непокритий збиток** складав 100 тис. грн. Що буде відбиватися у балансі на 31.12.2020 р.?

- а) непокритий збиток 150 тис. грн.;
- б) непокритий збиток 50 тис. грн.;
- в) непокритий збиток 100 тис. грн.;
- г) нерозподілений прибуток 100 тис. грн.

Питання 4. Підприємства А, В та С мають рівень рентабельності продажів відповідно: 5%, 7% та 6%. При цьому коефіцієнти оборотності активів цих підприємств дорівнюють: 1,5; 1 та 2,1 відповідно. Яке з підприємств має найвищий рівень рентабельності активів?

- а) підприємство А;
- б) підприємство В;
- в) підприємство С;
- г) неможливо визначити.

Питання 5. Як змінилася собівартість реалізованої продукції у звітному періоді порівняно з попереднім, якщо виручка від реалізації зросла на 100 грошових одиниць, а валовий прибуток зменшився на 10 грошових одиниць?

- а) зменшилася на 100 грош.од.;
- б) зросла на 110 грош.од.;
- в) зменшилася на 90 грош.од.;
- г) залишилася без зміни.

Завдання для самостійної роботи

На основі результатів аналізу форм фінансової звітності: ф№1, ф№2, ф№3, ф№4 та приміток до фінансової звітності ф№5 сформулювати загальний висновок про фінансовий стан підприємства

Тема 7. АНАЛІЗ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Питання до обговорення:

1. Особливості аналізу консолідованого балансу (звіт про фінансовий стан)
2. Особливості аналізу консолідованого звіту про фінансові результати (сукупний дохід)
3. Особливості аналізу консолідованого звіту про рух грошових потоків.
4. звіту про рух грошових потоків звіту про власний капітал.

Доповіді з презентацією (реферати) за темами:

1. Інформаційно-аналітичні можливості консолідованої фінансової звітності.
2. Принципи і види консолідації.

Завдання для самостійної роботи

На прикладі консолідованого звіту про фінансові результати представити основні напрями аналізу формування фінансових результатів та їх інтерпретацію.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Облік, аналіз, аудит у забезпеченні безперервної діяльності: монографія / за заг. ред Є.Є. Іоніна. Вінниця : ТВОРИ, 2021. 244 с.
2. Дропа Я.Б. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Львів. ЛНУ імені Івана Франка, 2023-238 с.
3. Ткаченко, І. П. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2023. 346 с.
4. Чубка О.М. Фінансовий аналіз: практикум. К.: Кондор, 2023. 320 с.
5. Бондаренко Л.П. Фінансовий аналіз в корпораціях : практикум. Львів. СПОЛОМ, 2023. 120 с.
6. Косова Т.Д. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 440 с.
7. Іонін Є.Є. Обліково-аналітичне забезпечення бізнес-процесів в умовах цифрової економіки. Економічний аналіз. 2023. № 1. С. 173-180
8. Іонін Є.Є., Калараш А.Є. Аналіз впливу кредиторської заборгованості на забезпечення безперервності діяльності. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 3. С. 273-281.
9. Приймак С. Фінансовий аналіз: практикум. Навчальний посібник. 2021. 264 с.
10. Школьник І.О. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Центр навчальної літератури. 2022. 368 с.

Допоміжна література

11. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астрія», 2020. 434 с.
12. Волкова Н. А. Методичні аспекти бізнес-аналізу суб'єкта господарювання. Інтелект XXI. 2020. № 2. С. 47-50.
13. Дrajниця С.А., Склабінська А.І., Федорук Л.Д. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Видавництво Новий світ - 2000. 2024. 342 с.
14. Іонін Є.Є., Тарасенко Л. О. Accounting and analytical support of management decisions in the short term. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2021. Вип. 4 (150)., с. 40-44.
15. Аналіз фінансової звітності підприємства (практикум): навчальний

посібник / М.М. Марченко, Л.В. Ширяєва, С.В. Онешко, Л.П. Чиж, Н.В. Хотєєва; під заг. ред. Л.В. Ширяєвої. 2-ге вид., доробл. і доп. Київ: Видавничий дім «Інтернаука», 2021. — 176 с.

Інформаційні ресурси і Інтернет

16. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/>

17. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

18. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: <http://www.smida.gov.ua>.

19. Податки & бухоблік. URL: <http://www.nibu.factor.ua>.

20. Концептуальна основа фінансової звітності: Міжнародний документ IASB від 01.09.2010 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text

21. The Business Analysis Standard. URL: <http://surl.li/sxftv>